

DANUTA PRUSS GŁOWACKA
*Centrum Doradztwa i Edukacji w Rolnictwie
w Poznaniu*

WYNIKI SONDAŻU REDAKCYJNEGO KWARTALNIKA „ZAGADNIENIA DORADZTWA ROLNICZEGO” OCZEKIWANIA I POTRZEBY CZYTELNIKÓW

Ankieta dotyczącą oczekiwań czytelników co do treści i sposobu redagowania kwartalnika zamieszczono w numerze 1 z 1994 roku. Miała ona na celu, obok poznania opinii czytelników, zachęcić osoby związane z doradztwem rolniczym do wniesienia swego wkładu w tworzeniu biuletynu.

Do redakcji odesłano łącznie 60 ankiet wypełnionych, przez około 6% czytelników numeru 1 „Zagadnień Doradztwa Rolniczego”, w tym:

- 40 ankiet nadesłali pracownicy - doradcy Ośrodków Doradztwa Rolniczego,
- 9 ankiet pracownicy instytutów resortowych i akademii rolniczych,
- 11 ankiet nauczyciele szkół rolniczych, pracownicy Oświaty Urzędów Wojewódzkich.

Ankieta zawierała 5 następujących pytań:

1. Jakie zagadnienia Pana(i) zdaniem powinny być prezentowane na łamach biuletynu?
2. Jakich zagadnień osobiście oczekuje Pan(i) najbardziej?
3. Czy chce Pan(i) podzielić się na łamach czasopisma swoimi doświadczeniami, uwagami, propozycjami dotyczącymi doradztwa rolniczego? Jeśli tak, to jakich zagadnień będą one dotyczyły?
4. Uwagi i propozycje dotyczące treści, układu tekstu i inne.
5. Jestem: rolnikiem, pracownikiem ODR, pracownikiem uczelni rolniczej, pracownikiem instytutu, nauczycielem.

Odpowiedzi na pytania 1-3 dotyczyły zamieszczonych w numerze 1 założeń programowych kwartalnika, a także indywidualnych oczekiwań i potrzeb czytelników.

Analizę potrzeb i oczekiwań przeprowadzono głównie na podstawie odpowiedzi zawartych w pytaniu 1, 3 i 4. Odpowiedzi na pytanie drugie sondażu: „Jakich zgłoszeń osobiście oczekuje Pan(i) najbardziej?” pokrywały się często z odpowiedziami na pytanie 1, zawierały mniej sugestii, ale potwierdziły w dużej mierze tendencje w oczekiwaniach zarysowane w grupie odpowiedzi na pytanie 1.

W nadesłanych ankietach poruszono bardzo szeroki zakres zagadnień, sugestii i oczekiwań czytelników, o znacznie zróżnicowanej szczegółowości problemów.

Okolo 20% ankietowanych osób wyraziło aprobatę dla przyjętego przez redakcję zakresu programowego „Zagadnień Doradztwa Rolniczego”. Sugestie zawarte w pozostałych ankietach uporządkowano w 4 grupach problemowych dotyczących:

- metodyki i organizacji doradztwa rolniczego,
- szeroko pojętej informacji rolniczej wykorzystywanej w doradztwie w zakresie:
 - 1) zagadnień ogólnych - politycznych, gospodarczych i społecznych rolnictwa w kraju i za granicą,
 - 2) funkcjonowania i rozwoju gospodarstw,
 - 3) rynku rolnego,
 - 4) prawa rolnego,
- innowatyki w doradztwie,
- oświaty rolniczej.

Jak wynika z sondażu, zasadniczą grupę oczekiwań czytelników, szczególnie w grupie respondentów z ODR, stanowią informacje przydatne w doradztwie w zakresie:

- 1) funkcjonowania i rozwoju gospodarstw: doradztwa ekonomiczno-organizacyjnego (58%), technologiczno-produkcyjnego (13%) - razem 71% ankietowanych, a także potrzeb rodziny wiejskiej - doradztwa socjalno-bytowego (22%), co jest niewątpliwie odzwierciedleniem reakcji doradztwa rolniczego na sytuację ekonomiczną gospodarstw w kraju, ewolucji potrzeb w tym zakresie,
- 2) zagadnień ogólnych (60% czytelników), wynikających z aktualnej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej kraju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa, procesów przystosowawczych do gospodarki rynkowej i stowarzyszenia z EWG, wspierania przedsiębiorczości, ale także z zakresu socjologii wsi, ekologii i ochrony środowiska wiejskiego,

Okolo 18% respondentów oczekuje na łamach „Zagadnień Doradztwa Rolniczego” informacji związanych z rynkiem rolnym, wolnorynkowym obrotem artykułami rolnymi, funkcjonowaniu i strukturze rynku zaopatrzenia i zbytu, z zagadnieniami marketingowymi, promocją produkcji, polityką celną.

Silnie zaakcentowano w sondażu potrzebę informacji z zakresu prawa rolnego, jego bieżącej aktualizacji - 27% ankietowanych osób.

Metodyką i organizacją doradztwa rolniczego - celami, funkcjami i organizacją doradztwa w warunkach transformacji ustrojowej w Polsce, skutecznymi i efektywnymi metodami w doradztwie w kraju i za granicą, wskazywaniem przykładów praktycznych rozwiązań realizowanych programów doradczych zainteresowanych jest 43% czytelników. W tej grupie potrzeb wydzielono problematykę związaną ściśle z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, ich rolą i miejscem w systemie doradztwa rolniczego.

Informacjami o działalności Ośrodków, realizowanych programach doradczych i inicjatywach lokalnych, ale także statusem pracowników Ośrodków, sposobami finansowania ODR, zdobywaniem kwalifikacji zainteresowanych jest 18% ogółu czytelników i 23% z ODR.

Oddzielną grupę zagadnień stanowią problemy związane z innowatyką w doradztwie. Informacji o wynikach badań naukowych przeznaczonych do upowszechniania i wdrażania w praktyce, o nowych technologiach produkcji i przetwórstwa w kraju i za granicą, o systemie, metodach i formach przepływu informacji między jednostkami naukowo-badawczymi i uczelniami, a ODR oczekuje 18% czytelników.

Przeprowadzony sondaż wskazał także na potrzeby czytelników w zakresie zagadnień związanych z oświatą rolniczą, głównie pozaszkolną - metodyką nauczania dorosłych, stosowania nowoczesnych środków dydaktycznych (22% ogółu czytelników i 18% doradców ODR).

Ponad połowa ankietowanych wyraziła ochotę współpracy, współtworzenia „Zagadnień Doradztwa Rolniczego” poprzez wymianę doświadczeń, uwag dotyczących doradztwa rolniczego, zgłaszając także propozycje współpracy w określonych tematach.

1/2 respondentów nie wniosła żadnych uwag co do redakcji technicznej biuletynu, 1/3 zaakceptowała układ przyjęty przez redakcję. Pozostałe propozycje dotyczyły zmian układu działów - na tematyczne, bardziej szczegółowe, dodania 2 działów, takich jak prawo rolne i głosy w dyskusji - listy czytelników.

Redakcja „Zagadnień Doradztwa Rolniczego” dziękuje wszystkim, którzy odpowiedzieli na nasz sondaż.

Przeprowadzony sondaż nie jest pełny, jednak pozwala na wyciągnięcie pewnych wniosków, zarysowujących się tendencji w potrzebach i oczekiwaniach czytelników. Po wydaniu kilku pierwszych numerów wydaje się celowe powtórzenie sondażu redakcyjnego.